

DALAĞIN ÇIKARILMASI AMELİYATI (SPLENEKTOMİ) RIZA BELGESİ

Dalak; karın boşluğunun sol yan üst tarafında kaburgaların altında yerleşmiş, yetişkin insanda ortalama büyüklüğü normalde yumruk büyüklüğünde olan bir organdır. Mide, pankreas, sol böbrek, kalın barsak, yukarıda diyafragma adı verilen karın kası ile yakın komşuluktadır. Dalak yaşlı, anormal kan hücrelerini ve kandaki bakteri adı verilen mikropları süzerek adeta bir filtre görevi görür. Ayrıca enfeksiyonlara karşı savaşta antikor üretiminde de görev alarak vücudun bağışıklık sistemini de güçlendirir. Ancak bazı kan hastalıklarında, karaciğer hastalıklarında olduğu gibi dalak normalden çok daha fazla kan hücrelerini süzerek, dolaşımdan kaldırır. Bu durum hastanın kansız kalmasına, vücutta çeşitli yerlerde çürüklerin oluşmasına, kanamalara yol açabilir. Ayrıca dalak büyüyebilir ve ağrılara yol açabilir. Bazen travma sonrası yaralanabilir ve hayatı tehdit edici kanamalar oluşabilir. Bazen de kist yada tümör gelişebilir. Bu durumlarda dalağın tamamen yada kısmen çıkarılması gerekir. Bu ameliyata splenektomi adı verilir. Operasyon öncesi kan değerlerinizde düşüklük varsa, dışarıdan kan yada kan ürünleri hazırlanıp, ameliyat öncesinde, sırasında yada sonrasında verilmesi gerekebilir. Ameliyata hazırlık sırasında çeşitli kan tetkikleri için kan vermeniz, kalp grafisi, akciğer filmi, ultrasonografi gibi tetkikler yaptırmanız gerekecektir. Dalak çıkarılmadan önce yada çıkarıldıktan sonra sizi çeşitli enfeksiyonlardan korumak için bazı aşılar yapılacaktır. Operasyonunuz sırasında genel anestezi kullanılacaktır. Bu sizin operasyon sırasında uyanık olmayacağınız anlamına gelir. Operasyonunuz kapalı ameliyat (laparoskopi) ya da açık ameliyatla yapılacaktır. Kapalı ameliyatlarda karnınızın sol tarafından 4-5 adet delik açılarak buradan aletler sokularak dalak ameliyatı yapılacaktır. Ancak bu ameliyat her zaman başarılı olmayabilir ve açık ameliyata geçilmek zorunda kalınabilir. Açık ameliyatlarda genellikle sol taraf kaburgalarınıza paralel yaklaşık 15 cmlik bir kesi yapılarak ameliyat yapılır. Ameliyat öncesi nasıl bir operasyon yapılacağına cerrahınızla konuşarak karar vermelisiniz. Ameliyat sonunda geçici olarak burnunuzdan midenize uzatılan bir tüp, ayrıca dalağın çıkarıldığı yere kan birikimini önlemek için karnınızın içinden dışarı çıkan başka bir tüp takılması gerekebilir.

1. İşlemden beklenen faydalar

Dalakta kanama acil müdahale edilmesi bir durumdur. Dalak kanaması hayatla bağdaşmaz. Dalak çıkartılarak hayati risk azaltılır. Dalak vücuttan çıkarılarak kan değerlerindeki düşme engellenerek vücutta oluşan morluklar tedavi edilir.

2. İşlemin uygulanmaması durumunda karşılaşılabilecek sonuçlar

Hastalığınızın müdahale edilmediği takdirde hastalığınız ilerleyebilir. Yukarıda bahsedildiği gibi vücutta çeşitli yerlerde çürüklerin oluşmasına, kanamalara yol açabilir. Ayrıca dalak büyüyebilir ve ağrılara yol açabilir.

3. Varsa işlemin alternatifleri

Ölüm dahil tüm risklerin kabul edilerek ameliyattan vazgeçilmesi.

4. İşlemin riskleri-komplikasyonları

Ameliyat izi: Ameliyatınızın kapalı yada açık yöntemle olmasına göre bir iz kalacaktır. Kapalı ameliyat izleri küçük olduğundan genellikle daha az iz bırakarak kaybolur. Açık ameliyat kesileri ise genellikle ince bir çizgi bırakarak ve tama yakın iyileşir, ancak bazı insanlarda normal yara izinden daha kalın ve kabarık bir iz kalabilir. Bu nadiren görülür, ancak vücudunuzda daha önce böyle olan başka bir yara izi varsa lütfen cerrahi ekibe bilgi veriniz.

Komşu organ yaralanması: Dalak, mide, pankreas, sol böbrek, kalın barsak, yukarıda diyafragma adı verilen karın kası ile yakın komşuluktadır. Ameliyat sırasında nadiren de olsa bu organlarda yaralanma olabilir. Bu nedenle çeşitli ek girişimler ya da ameliyat gerekebilir.

Akciğerde sıvı toplanması: Ameliyat sonrası özellikle sol akciğer ile yakın komşulukta olması nedeni ile dalak çıkarıldıktan sonra sol akciğer boşluğunda sıvı toplanabilir. Bu durum kendiliğinden gerileyebileceği gibi buraya tüp takılarak da boşaltılması gerekebilir.

Diğer Sorunlar: Her ameliyattan sonra enfeksiyon, kanama vb gibi sorunlar oluşabilir. Dalak çıkarıldıktan sonra bazı enfeksiyonlara yatkınlık artabilir.

5. İşlemin tahmini süresi

Tahmini 1 saat ile 2 saat arasında değişebilir.

6. Kullanılacak ilaçların muhtemel istenmeyen etkileri ve dikkat edilecek hususlar

Anestezi riski: Lokal ve genel anestezi işlemleri esnasında ve sonrasında (ameliyatta hastaya verilen pozisyon nedeniyle) riskler vardır. Ayrıca, anestezinin her şeklinde ve sedasyonda da ilaçlara bağlı oluşabilecek komplikasyonlar ve zararlar bulunmaktadır.

Anestezik ilaçlara bağlı alerjik reaksiyon, şok ve ölüm olabileceği

Kanama olursa kan transfüzyonları ve buna bağlı reaksiyonların gelişebileceği.

7. Hastanın işlem öncesi ve sonrası dikkat etmesi gereken hususlar ile dikkat edilmemesi durumunda yaşanabilecek sorunlar

Kliniğe kabul edilmenizi takiben doktorlarınız tarafından dosyanız hazırlanacak ve gerekirse tekrar muayene edileceksiniz. Bu esnada doktorunuzun sorduğu sorulara lütfen eksiksiz cevap veriniz. Ameliyat planlanırsa bu acil koşullarda olduğundan, size uygulanacak anestezi şekline anestezi doktoru ameliyathane de karar verecektir. Anestezi doktoru size hangi yöntemin uygulanacağı, bunların riskleri konusunda buna benzer ayrı bir form verecektir. Anestezi açısından ameliyat öncesi, ameliyat esnasında ve hemen ameliyat sonrasında dikkat etmeniz gerekli noktalar size anestezi doktorları tarafından anlatılacaktır. Ameliyattan önceki en az 6 saat ağızdan katı gıda almamış olmalısınız. Acil serviste ya da klinikte size serum takılacaktır. Sizden beklenen özellikle kullandığınız ilaçlar (özellikle de aspirin gibi kanın pıhtılaşmasını engelleyici olanlar), mevcut ya da geçirilmiş önemli hastalıklarınız ve alerji durumunuz hakkında doktorunuza bilgi vermeniz, ameliyathaneye gitmeden önce tuvaletinizi yapmanız, ameliyata giderken üzerinizdeki tüm metal ve diğer takı ve malzemeleri çıkarmanızdır.

Ameliyattan hemen sonra ameliyat odası ve ayılma odasında bir miktar kalacaksınız. Bu noktalarla ilgili açıklamalar anestezi doktorları tarafından yapılacaktır. Ameliyattan sonra hemen yemek yeme ihtiyacı hissetmeyeceksiniz. Ağrı ve diğer gereksinimleriniz için doktorlarınız tarafından uygun ilaçlar verilecektir. Lütfen doktor ve hemşirenizin verdikleri dışında ilaç kullanmayınız. Aklınıza takılan durumlar için hemşire ve doktorunuza başvurabilirsiniz. Spinal anestezi uygulandı ise ilk idrarınızı yapmakta zorlanabilirsiniz. Bu durumda geçici olarak bir sonda yardımı ile idrarınız alınacaktır. Doktorunuz muayene ve diğer bulgularınıza göre ne zaman sıvı ve katı gıda alabileceğinizi size söyleyecektir. Ameliyat sonrası dönemde doktor ve hemşirenizin izin verdiği en erken zamanda ayağa kalkıp dolaşmalı ve solunum egzersizi yapmalısınız. Taburculuk gününüz durumunuza göre belirlenecektir. Hastaneden ayrılmadan hangi ilaçları kullanacağınızı, ne zaman kontrole geleceğinizi ve dikişlerinizi ne zaman aldıracağınızı size söylenecektir. Eğer bu size söylenmezse lütfen doktorlarınızı uyarınız. Yıllık olarak kapsüllü bakteri aşılarınızı olmanız gerekmektedir.

- Doktorumdan tıbbi durumumun tanı ve tedavisi ile ilgili yapılacak tıbbi tedavi konusunda ve bu tedavinin gerekliliği, girişimin seyri ve diğer tedavi seçenekleri hakkında ayrıntılı bilgi aldım.
- İşlem sırasında oluşabilecek olumsuzluklar ve olası riskleri bana ayrıntıları ile anlatıldı.
- Bana önerilen tanı ve tedavi yöntemlerini reddettiğim zaman sağlığımı tehdit edici hangi risklerin olabileceği, bu tedavi yerine uygulanabilecek bir başka tedavi yönteminin bulunup bulunmadığı konusunda bilgilendirildim.
- Bu formda tanımlananlar dışında yapılacak herhangi bir ek girişimin yalnızca sağlığıma yönelik ciddi zararların önlenmesi ve yaşamımın kurtarılması için uygulanabileceği bana anlatıldı.
- Kimlik bilgilerim ifşa edilmemek kaydıyla, hastalığımla ilgili tüm tıbbi veriler ile her türlü tetkik materyallerinin ve tetkik sonuçlarının eğitim ve bilimsel çalışma amaçlı olarak kullanılabilmesi bana anlatıldı. Doktorum tüm sorularımı anlayabileceğim bir biçimde yanıtladı.
- Doktorum tüm sorularımı anlayabileceğim bir biçimde yanıtladı.
- Aklım başımda ve kendimi karar verecek yeterlilikte görüyorum.
- İstemediğim takdirde tedavi/girişime onam vermek zorunda olmadığımı ve/veya istediğim aşamada vazgeçebileceğimi biliyorum.

Not: Lütfen el yazınızla "Okudum, anladım ve kabul ediyorum" yazınız ve imzalayınız.

Hastanın veya Yakınının

Adı – Soyadı :

Tarih / Saat : ___/___/____ _:___

İmza :

Ben “Bilgilendirme ve Rıza Belgesinin” içindeki bilgileri hastanın kendisine, ebeveynine veya yakınlarına yapabileceğim en iyi şekilde aktardım .

İŞLEMİ YAPAN (Hekim)

Adı – Soyadı :

Kaşe / İmza :

Tarih / Saat : ___/___/____ _/___